

רבי יהודה אומר: בישראל, שאם יגרשנה יכול לחזור ולישאנה, חדש אחד — יקיים. ושנים — יוציא, ויתן כתובה. וכדעת תנא קמא. ובגמרא יבואר במה נחלקו.

אך בכהן שאינו יכול להחזיר את גרושתו, נתנו לו חכמים זמן מרובה, כדי שיוכל להתחרט בינתיים ולהפר את נדרו,

ולכן, שנים — יקיים, ורק לאחר שלשה חדשים — יוציא ויתן כתובה.

המדיר את אשתו, שלא תטעום אחד מכל הפירות ויכול יכול לאסור עליה כל פירות שבעולם, על אף שאין אדם יכול לאסור את חברו בדבר שאינו שלו, בכגון שנדרה היא שלא לאכול אחד מכל הפירות, והוא קיים לה את נדרה⁽⁵⁾.

ולכן לדעת תנא קמא — יוציא ויתן כתובה⁽⁶⁾, לאלתר. ואין לנו להמתין בזה שלשים יום, כיון שאם היא רוצה שיוציאנה, לא תבקש פתח לנדרה. ורק היכן שנדר הבעל יש לנו להמתין עד שימצא פתח לנדרו⁽⁷⁾.

רבי יהודה אומר: בישראל, שיכול להחזירה אם תתגרש —

יום אחד⁽⁸⁾ — יקיים, שנים — יוציא ויתן כתובה.

ובכהן, שאין הוא יכול להחזיר גרושתו —

שנים, יקיים. שלשה, יוציא ויתן כתובה.

וכן המדיר את אשתו שלא תתקשט באחד מכל המינין, וכגון שנדרה היא וקיים לה את נדרה — יוציא לאלתר, ויתן כתובה.

רבי יוסי אומר: בנשים עניות, יוציא ויתן כתובה, רק באופן שלא נתן קצבה. היינו שנדרה שלא תתקשט לעולם, וקיים לה את נדרה.

ובנשים בעשירות, שדרכן להתקשט לעיתים מזומנות, די בכך שנדרה לשלשים יום, וקיים לה את נדרה, כדי לחייבו להוציא.

7. יתבאר יותר בעז"ה בסוגיית הגמרא לקמן עא א.

8. יש לדון בדברי רבי יהודה, שאמר "בישראל, יום אחד יקיים" האם כוונתו לחלוק על דברי תנא קמא שאמר "יוציא לאלתר", וחידיש רבי יהודה שמשהין אותו יום אחד, או דילמא כוונתו גם כן שיוציא לאלתר.

ומדברי התוספות לקמן (עא ב ד"ה כגון) משמע, שנחלקו תנא קמא ורבי יהודה האם מגרש לאלתר או לאחר יום אחד.

5. כך הבאור לדעת שמואל הנזכרת לקמן (עא א), וההלכה כמותו. ולדעת רב הנזכרת שם — יש להעמיד באופן שאמר "תאסר הנאת תשמישך עלי לעולם, אם תאכלי אחד מכל הפירות שבעולם", ואז אם תאכל אחד מכל הפירות מיד תאסר בתשמיש, ויהיה עליו לגרשה.

6. ואם תאמר — מה תרויח על ידי שיוציאנה, הלא בין כה וכה תהא אסורה באכילת הפירות? ויש לומר — כגון שנדרה שלא תאכל אחד מכל הפירות בעודה תחתיו. (תוספות לקמן עא א ד"ה שנדרה בסופו).